

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

2013/2092(INI)

24.9.2013

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων

προς την Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας

σχετικά με τη διαστημική βιομηχανική πολιτική της ΕΕ, αξιοποίηση των δυνατοτήτων για οικονομική ανάπτυξη στον διαστημικό τομέα (2013/2092(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Tarja Cronberg

PA_NonLeg

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Βιομηχανίας, Έρευνας και Ενέργειας, ως αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. χαιρετίζει την ανακοίνωση της Επιτροπής της 28ης Φεβρουαρίου 2013 με τίτλο "Διαστημική Ευρωπαϊκή Πολιτική - Αξιοποίηση των δυνατοτήτων για οικονομική ανάπτυξη στον διαστημικό τομέα" (COM(2013)0108) ως σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση της στρατηγικής ανεξαρτησίας της ΕΕ στον τομέα της διαστημικής τεχνολογίας· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να εντείνουν τις προσπάθειές τους για την ανάπτυξη ικανοτήτων που θα εξασφαλίζουν την αυτόνομη πρόσβαση στο διάστημα μέσω ευρωπαϊκών δορυφόρων και εκτοξευτών· τονίζει την ανάγκη υποστήριξης των προσπαθειών ενίσχυσης της ευρωπαϊκής συνεργασίας στον τομέα αυτό ούτως ώστε να ξεπεραστεί το υψηλό επίπεδο κατακερματισμού που παρατηρείται κυρίως στο επίπεδο της θεσμικής ζήτησης· είναι πεπεισμένο ότι μόνο μια πιο αποδοτική από την άποψη του κόστους και ενοποιημένη ευρωπαϊκή διαστημική βιομηχανία μπορεί να είναι ανταγωνιστική σε διεθνές επίπεδο· τονίζει ότι η ευρωπαϊκή διαστημική βιομηχανική πολιτική πρέπει να αναπτυχθεί περαιτέρω σε συντονισμό με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος (ΕΥΔ) ώστε να διασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα·
2. τονίζει την ανάγκη, προτού ληφθούν αποφάσεις για νέες πρωτοβουλίες και για συνεισφορές από τον προϋπολογισμό της ΕΕ, να διευκρινιστεί πρώτα το επίπεδο της φιλοδοξίας της ΕΕ, ιδίως όσον αφορά τους στρατηγικούς και γεωπολιτικούς της στόχους· επισημαίνει το γεγονός ότι η ανακοίνωση δεν προσδιορίζει τη σχέση μεταξύ της διαστημικής ευρωπαϊκής πολιτικής της ΕΕ και της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας (ΚΠΑΑ)· πιστεύει ότι η διαστημική πολιτική της ΕΕ θα πρέπει να θεωρείται πλεονέκτημα για την ΚΠΑΑ, καθώς η εξασφάλιση βελτιωμένης συνέργειας μεταξύ των στρατιωτικών και μη στρατιωτικών διαστημικών μέσων αντικατοπτρίζει τον διττό στρατιωτικό και πολιτικό ρόλο της ΚΠΑΑ· καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και την ΑΠ/ΥΕ να καθορίσουν σαφώς τη δυναμική συμβολή του τομέα αυτού στην ΚΠΑΑ, τη φύση και τον βαθμό των πολιτικο-στρατιωτικών συνεργειών, τον ρόλο των εν λόγω τεχνολογιών στην αποτελεσματική διεξαγωγή επιχειρήσεων ανθρωπιστικής βοήθειας και στην πρόβλεψη των μεταναστευτικών ροών και μοτίβων έπειτα από συγκρούσεις ή φυσικές καταστροφές, και τη σημασία τους για τις επιχειρήσεις της ΚΠΑΑ και άλλες δράσεις της ΕΕ και αποστολές στον τομέα της πρόληψης των συγκρούσεων, καθώς και τον έλεγχο των εξοπλισμών, τη μη διάδοση των τεχνολογιών για όπλα μαζικής καταστροφής, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, τη μετανάστευση και τον έλεγχο των συνόρων· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενημερώσουν το Κοινοβούλιο σχετικά με τα σχέδια για χρήση του προγράμματος Copernicus και της κρατικά ρυθμιζόμενης υπηρεσίας του προγράμματος Galileo προς στήριξη των αποστολών και επιχειρήσεων της ΚΠΑΑ·
3. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να ενημερώσουν το Κοινοβούλιο σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να αναπτυχθεί η συνεργασία στον τομέα των στρατιωτικών διαστημικών εφαρμογών στο πλαίσιο της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας· συνιστά να αυξηθεί το επίπεδο της συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής

Υπηρεσίας Διαστήματος (ΕΥΔ), της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξοπλισμών (ΕΔΑ) και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) με σκοπό την ανάπτυξη και την από κοινού χρήση των διαστημικών πόρων της ΕΕ για τη στήριξη των αποστολών και επιχειρήσεων της ΚΠΑΑ·

4. επικροτεί τη δήλωση της Επιτροπής σύμφωνα με την οποία οι διαστημικές υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, πλοήγησης και γεωσκόπησης παρέχουν στην ΕΕ στρατηγικά σημαντικές γνώσεις για την υποστήριξη των εξωτερικών σχέσεων της στον τομέα της αναπτυξιακής και ανθρωπιστικής βοήθειας·
5. υποστηρίζει τη διάσταση της ασφάλειας του προγράμματος Copernicus (πρώην πρόγραμμα Παγκόσμιας Παρακολούθησης του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας (GMES)) και ιδίως τις εφαρμογές που αφορούν την πρόληψη και την αντίδραση σε καταστάσεις κρίσης, την ανθρωπιστική βοήθεια και συνεργασία, την πρόληψη συγκρούσεων που ενέχει έλεγχο της συμμόρφωσης με τις διεθνείς συνθήκες, καθώς και τη θαλάσσια επιτήρηση·
6. παροτρύνει την Επιτροπή να τηρήσει το χρονοδιάγραμμα και το δημοσιονομικό πλαίσιο σχετικά με το πρόγραμμα Galileo· επισημαίνει τη διπλή χρήση της λειτουργίας ραδιοπλοήγησης και εντοπισμού θέσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών εφαρμογών τόσο για μη στρατιωτικές όσο και για στρατιωτικές δραστηριότητες, και ιδίως τη δυνατότητα των κρατών μελών να χρησιμοποιούν την κρατικά ρυθμιζόμενη υπηρεσία για στρατιωτικούς σκοπούς· τονίζει την ανάγκη να διευκρινιστεί σε ποιον βαθμό θα χρησιμοποιούνται η κρατικά ρυθμιζόμενη υπηρεσία καθώς και άλλες υπηρεσίες για αποστολές της ΚΠΑΑ ή για εθνικές στρατιωτικές αποστολές εκτός του πλαισίου της ΕΕ·
7. επισημαίνει το γεγονός που αναφέρεται στην ανακοίνωση, δηλαδή ότι το 60% του ηλεκτρονικού εξοπλισμού επί των ευρωπαϊκών δορυφόρων σήμερα εισάγεται από τις ΗΠΑ· καλεί για μια πρωτοβουλία σχετικά με την προστασία ευαίσθητων ή προσωπικών δεδομένων στο πλαίσιο αυτό, καθώς και για την αξιοποίηση της υφιστάμενης διαδικασίας δημόσιων συμβάσεων ώστε να διασφαλίζεται, όπου είναι εφικτό, ότι οι αγορές διαστημικής υποδομής στις οποίες προβαίνουν τα κράτη μέλη χρησιμοποιούνται ως πρόσθετος μοχλός ανάπτυξης στον εν λόγω τομέα· αναγνωρίζει ότι το μορφωτικό επίπεδο και το επίπεδο των τεχνολογικών δεξιοτήτων των εργαζομένων στον διαστημικό τομέα είναι εξαιρετικά υψηλό· τονίζει, ωστόσο, ο τομέας εξακολουθεί να πάσχει από έλλειψη συγκεκριμένων κίριων δεξιοτήτων, είτε πρόκειται για ειδικότητες μηχανικής είτε για ειδικότητες φυσικής, γεγονός το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί· καλεί επίσης την Επιτροπή, την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Διαστήματος (ΕΥΔ), την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξοπλισμών (ΕΔΑ) και τα κράτη μέλη, να εντοπίσουν τις κρίσιμες τεχνολογίες στο πλαίσιο της κοινής διαδικασίας μη εξάρτησης της Ευρώπης και να αναπτύξουν εναλλακτικές επιλογές που εξαρτώνται σε μικρότερο βαθμό από τρίτες χώρες· υπενθυμίζει τον κίνδυνο οι ΗΠΑ να μπορούν, σε περίπτωση διαφωνίας, να κλείσουν ή να μπλοκάρουν την ευρωπαϊκή διαστημική υποδομή·
8. υποστηρίζει την άποψη της Επιτροπής, ότι πολλά στοιχεία των διαστημικών συστημάτων είναι διπλής χρήσης ή στρατιωτικής φύσης και, ως εκ τούτου, υπόκεινται στην οδηγία 2009/43/ΕΚ της 6ης Μαΐου 2009 για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για

τις μεταφορές προϊόντων συνδεομένων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας¹, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2012/47/ΕΕ της 14ης Δεκεμβρίου 2012 όσον αφορά τον κατάλογο προϊόντων συνδεομένων με τον τομέα της άμυνας, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 428/2009 του Συμβουλίου της 5ης Μαΐου 2009 περί κοινοτικού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών, της μεταφοράς, της μεσιτείας και της διαμετακόμισης ειδών διπλής χρήσης², ή την κοινή θέση για τις εξαγωγές όπλων· επικροτεί την πρόταση που περιλαμβάνεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία πρέπει πριν από το τέλος του 2013 να υποβληθεί στο Κοινοβούλιο επίσημη έκθεση σχετικά με το σύστημα ελέγχου των εξαγωγών ειδών διπλής χρήσης· καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και την ομάδα εργασίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις εξαγωγές συμβατικών όπλων (COARM), να διευκρινίσουν ποιο ρυθμιστικό πλαίσιο ισχύει για κάθε κατηγορία εμπορευμάτων και τεχνολογιών·

9. τάσσεται υπέρ της έμφασης που δίδεται στη στήριξη της διαστημικής έρευνας και καινοτομίας στο πλαίσιο του ΠΠ7 και του προγράμματος «Ορίζοντας 2020», η οποία πρέπει να αποτελέσει προϋπόθεση για τη μελλοντική ανάπτυξη του εν λόγω τομέα, καθώς και υπέρ της χορήγησης 3786 εκατομμυρίων ευρώ εντός του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) για το πρόγραμμα Παγκόσμιας Παρακολούθησης του Περιβάλλοντος και της Ασφάλειας «Copernicus», το οποίο θα παρέχει αξιόπιστες, έγκαιρες και ακριβείς υπηρεσίες για τη διαχείριση του παγκόσμιου περιβάλλοντος, καθώς και για την κατανόηση και τον μετριασμό των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής και την παροχή βοήθειας για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης·
10. παρατηρεί ότι οποιαδήποτε αύξηση της χρήσης διαστημικών πόρων από τις ένοπλες δυνάμεις δεν πρέπει να μειώσει και να περιορίσει τη μη στρατιωτική χρήση και τις πιθανές μελλοντικές μη στρατιωτικές εφαρμογές· καλεί τα κράτη μέλη και την ΑΠ/ΥΕ να προχωρήσουν σε αναθεώρηση της απαρχαιωμένης Συνθήκης του 1967 για το Διάστημα ή να δρομολογήσουν ένα νέο ρυθμιστικό πλαίσιο που θα λαμβάνει υπόψη την τεχνολογική πρόοδο από το 1960 και εντεύθεν· υπογραμμίζει επίσης την επείγουσα ανάγκη να μετριαστεί ο κίνδυνος σύγκρουσης που οφείλεται στον αυξανόμενο αριθμό δορυφόρων και διαστημικών θραυσμάτων· επικροτεί την πρωτοβουλία της Επιτροπής να υποβάλει πρόταση σχετικά με το οργανωτικό πλαίσιο για τη δημιουργία και τη λειτουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος επιτήρησης και παρακολούθησης του διαστήματος (SST)· επικροτεί επίσης τη χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ πολυμερή πρωτοβουλία για την ανάπτυξη ενός διεθνούς κώδικα συμπεριφοράς για τις δραστηριότητες στο διάστημα, που συνιστά έναν τρόπο θέσπισης κανόνων συμπεριφοράς στον εν λόγω τομέα ώστε να επιτευχθεί αυξημένη ασφάλεια, σταθερότητα και βιωσιμότητα στο διάστημα τονίζοντας ότι οι διαστημικές δραστηριότητες πρέπει να πραγματοποιούνται με υψηλό βαθμό προσοχής, με τη δέουσα επιμέλεια και την κατάλληλη διαφάνεια, με στόχο την οικοδόμηση εμπιστοσύνης σε παγκόσμια κλίμακα μεταξύ των παραγόντων στον χώρο του διαστήματος· θεωρεί ότι κάθε νέο πλαίσιο πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις απόψεις όλων των κρατών μελών και να είναι στρατηγικά σχεδιασμένο ώστε να εξετάζει το μακροπρόθεσμο μέλλον της βιομηχανίας, να προλαμβάνει ουσιαστικά τον ανταγωνισμό των εξοπλισμών στο διάστημα και να εξασφαλίζει την απαγόρευση επιζήμιων παρεμβολών με διαστημικά αντικείμενα·

---

¹ ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ.1.

² ΕΕ L 134 της 29.05.09, σ.1.

11. υπενθυμίζει στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη την ανάγκη εμβάθυνσης της διεθνούς συνεργασίας στα διαστημικά θέματα· ζητεί αυξημένο επίπεδο συνεργασίας με εταίρους όπως οι ΗΠΑ, η Ρωσία και η Κίνα με σκοπό την ενίσχυση της ειρηνικής συνεργασίας στο διάστημα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	24.9.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 52 -: 6 0: 5
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Pino Arlacchi, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Susy De Martini, Mark Demesmaeker, Michael Gahler, Ana Gomes, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Paweł Robert Kowal, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Sabine Lösing, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Cristian Dan Preda, Fiorello Provera, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Werner Schulz, Laurence J.A.J. Stassen, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić, Μαριέττα Γιαννάκου, Ελένη Θεοχάρους, Μαρία-Ελένη Κοππά, Σοφοκλής Σοφοκλέους, Τάκης Χατζηγεωργίου, Евгени Кирилов, Андрей Ковачев, Маруся Любчева
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jean-Jacob Bicer, Biljana Borzan, Kinga Gál, Barbara Lochbihler, Emilio Menéndez del Valle, Norbert Neuser, Doris Pack, Jean Roatta, Potito Salatto, Marietje Schaake, Alf Svensson, Renate Weber, Χαράλαμπος Αγγουράκης, Метин Казак
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	José Manuel Fernandes, Sidonia Elżbieta Jędrzejewska, Isabella Lövin, Antonio Masip Hidalgo, Αντιγόνη Παπαδοπούλου, Jarosław Leszek Wałęsa